

කෘෂි තාක්ෂණ නොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ නොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබාදීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂිකර්ම නොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 74 - 2021 දෙසැම්බර්

වාණිජ වගාවක් ලෙස පලතුරු වැවීමට උනන්දු වන්නන් අතර වැල්දොඩම් වලට අත්තේ ඉහල ආකර්ෂණයකි. මාස 8-9 අතර කාලයකට පසුව නම බෝගයෙන් මුදල් ඉපයීමට හැකිවීමත්, අවුරුදු තුනක පමණ කාලයක් දක්වා අඛණ්ඩව වසර පුරාම ආදායම ලැබීමත්, නම අස්වැන්නට මෙරටදී මෙන්ම අපනයන ක්ෂේත්‍රයේදී ස්ථාවර තැනක් හිමිව තිබීමත් මෙයට ප්‍රධාන හේතු ලෙස දැක්විය හැකිය. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙතෙක් නිපදවා තිබුණේ දඬු

කැබලි මගින් ප්‍රචාරණය කරගත යුතු වැල්දොඩම් ප්‍රභේදයන්ය. එයට හේතුව වූයේ ඒවා දෙමුහුම් ප්‍රභේදයන් වීමයි. බීජ මගින් ඉදිරියට යන්නට උත්සාහ කළහොත් සිදුවන්නේ එම ප්‍රභේදයන් සෑදීමට දායක වූ දෙමාපියන්ගේ ලක්ෂණ යලි ඉස්මතුවෙමින් 'කලවම්' ප්‍රභේදයන් බිහිවීමය. 'මානි' නමින් හැඳින්වුණු කහපාට ගෙඩි සහිත නිර්දේශිත වැල්දොඩම් ප්‍රභේදය ක්ෂේත්‍රයෙන් මේ වනවිට අතුරුදහන් වීමටද හේතුව මෙයයි. දඬු මගින් පැල නිපදවීමේ විධිමත් වැඩසටහනක් පවත්වාගෙන යාමට අසමත්වීම නිසා එම ප්‍රභේදය අද දකින්නට නැත. බීජ මගින් ප්‍රචාරණය වූ 'මානි' ප්‍රභේදයේ දරු පරම්පරාව දැන් පෙන්නන්නේ වෙනත් රූපීය ලක්ෂණයන්ය. එනම් පිරිසිදු ස්වරූපයෙන් යුත් 'මානි' වැල්දොඩම් අද වනවිට නොමැති බව පිළිගත යුතුවේ. කෙසේ වෙතත් 'බණ්ඩාරවෙල දම්' සහ 'රහංගල දෙමුහුම' යන නිර්දේශිත ප්‍රභේද දෙකනම්, දඬු පැල නිපදවීමේ සාර්ථක පියවරයන් නිසා තවමත් ගොවීන් අතරට යමින් තිබේ. එහෙත් ඒවා උඩරට ප්‍රදේශයන්හි දේශගුණ තත්වයන් උදෙසා බිහිකළ ඒවා බැවින්ද, දම් පැහැ ගෙඩි සහිත ප්‍රභේදයන් බැවින්ද පහතරට කලාපයේ වගාකරුවන් වෙතින් වැඩි ආකර්ෂණයක් දිනාගෙන ඇති කහ පැහැති එල දරන වැල්දොඩම් ප්‍රභේදයක අවශ්‍යතාවයක් තිබේ. එය බීජ මගින් ප්‍රචාරණය කල හැකි ප්‍රභේදයක් වියයුතු බව ඊටත් එහා ගිය අවශ්‍යතාවයකි.

එම අඩුව පිරිමසාලන්නේ “හොරණ ගෝල්ඩ් පැෂන්ෆෆ්” යනුවෙන් ඉදහවිට කහපාට ගෙඩි ලැබෙන ප්‍රභේදයක් 2017 වසරේදී නිර්දේශ කිරීමෙන් පසුවය. වසර දහයක පමණ ප්‍රභේද වැඩි දියුණුකිරීමේ ක්‍රියාදාමයක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මෙය බිහිවී තිබේ. දැම්පැහැ ප්‍රභේදයට සාපේක්ෂව මෙහි ගෙඩි විශාලය. බරෙන්ද වැඩිය. ඒ නිසාම වැඩි යුෂ ප්‍රමාණයක්ද අන්තර්ගතවේ. වර්තමානයේදී වැල්දොඩම් වැඩිපුරම භාවිතා කෙරෙන්නේ නැවුම් පානයක් ලෙසට වඩා කර්මාන්ත අවශ්‍යතා

සපුරාලීමටයි. කෝඩියල්, ජෑම් වැනි නිෂ්පාදනයන්ට අමතරව අධිශීත තත්වයන් යටතේ වැල්දොඩම් පල්පය අපනයනයද කරනු ලබයි. ඒ නිසා ගුණාත්මක ඵලදාවකට ඇත්තේ ඉහල ඉල්ලුමකි. හොරණ ගෝල්ඩ් පැෂන්ෆෆ් මෙම අභියෝගයට මුහුණදිය හැකි ප්‍රභේදයක් බව එහි නිර්මාණකරුවන්ගේ අදහසයි.

“මෙය සංයුත ප්‍රභේදයක් වශයෙන් හඳුන්වන්න පුළුවන්. සාමාන්‍යයෙන් ශාක අභිජනනයේදී දෙමුහුමක් සාදනකොට සහභාගිවන්නේ මවුපියන් වශයෙන් දෙදෙනෙක් පමණයිනේ. මෙතන මවුපියන් 10 කට වඩා ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ හොඳ ලක්ෂණ තිබෙන වැල් මවුපියන් හැටියට තෝරලා එකම භූමියක ඒ සියල්ල වගා කරනවා. ඒවා සියල්ල අතර පරාගනය සිදු කරනවා. අනතුරුව එම බීජ වලින් ලැබෙන දරු පරම්පරාවන් වලින් වඩාත් හොඳ පරම්පරාවන් තෝරනවා. ඒ පරම්පරා තුල සහ ඒවා අතර නැවත පරාගනය සිදු කරනවා. එම බීජ මඟින් ලැබෙන පරම්පරා අතුරින් නැවත හොඳ පරම්පරා තෝරා නැවත ඉහත ලෙසම පරාගනය සිදුකරනවා. තවත් විධියකට කියනවානම් මේ ක්‍රියාදාමය අතරතුර අභිජනනය හා වරණය යන දෙකම සිදුවෙනවා. පරම්පරා තුනක් විතර ඉදිරියට ගියවිට අපිට සුදුස්සන් වෙන්කරගන්න පුළුවන්. ඔවුන් අතර පරාගනයෙන් ලැබෙන බීජ සමාන ප්‍රමාණ වලින් මිශ්‍රකරලා අවසාන ප්‍රභේදය හදනවා. මෙවැනි ප්‍රභේද වලට තමයි සංගත ප්‍රභේද කියලා කියන්නේ. මේවායේ ලක්ෂණ නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කරනවාට වඩා සුදුසු වන්නේ පරාසයක් වශයෙන් ගෙනහැර දැක්වීම.

සංගත ප්‍රභේදයක හැඩතලයන් ගැන එසේ පවසා සිටියේ මෙම වැල්දොඩම් ප්‍රභේදය බිහිකිරීමෙහි වගකීම දැරූ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ අයි. කළුබෝවිල මහත්මියයි. රූපීය ලක්ෂණ පරාසයක් තුල අන්තර්ගතවීම නිසා එකම වගාවක් තුල ඇති වැල් වැඩි ප්‍රතිශතයක විශාල සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ඵල හටගැනීම සහ ඉතා අඩු වැල් සංඛ්‍යාවක කුඩා ගෙඩි හටගැනීම දක්නට ලැබේ. වගාකරු සතුටුවීමට නම් විශාල ඵල ප්‍රතිශතය වැඩිවිය යුතුය.

මන්නෙයන් ඒවාහි බර, යුෂ ප්‍රමාණය යනාදී සියල්ල වැඩි බැවිනි. හොරණ ගෝල්ඩ් පැෂන්ෆාට් යනු එම කාණ්ඩය යටතට ගැනෙන, වැඩි වැඩියෙන් විශාල ගෙඩි ලබාදෙන ප්‍රභේදයකි.

"මුක්ස් අගය වුවත් වැලෙන් වැලට වෙනස් වෙනවා. සාමාන්‍ය පරාසය ගතහොත් 15-20 අතර අගයක් ගන්නවා. ගෙඩිවල හැඩය රවුම් හෝ දිගටි ලෙස වෙනස් වෙනවා. වැල් කප්පාදුව නිසිකලට කරලා, කෘතිමව මල් පරාගනයත් කරලා වගාව හොඳින් නඩත්තු කළහොත් හෙක්ටයාරයකට මෙට්‍රික් ටොන් 50 ක පමණ අස්වැන්න විභවයක් තිබෙනවා. නමුත් ගොවීන්ගේ වගාවේවල සාමාන්‍ය අස්වැන්න 20 ක පමණ අගයක් අවටයි තියෙන්නේ. වගා නඩත්තු කටයුතු නිසියාකාරව කිරීමෙන් මේ අස්වැන්න වැඩිකරගන්න පුළුවන්."

කළුබෝවිල මහත්මිය තවදුරටත් සඳහන් කරසිටී. ප්‍රභේදයේ අයිතිකරුවන් ලෙස අභිප්‍රාප්ත බීජ නිෂ්පාදනය කෙරෙන්නේ හොරණ පලතුරු පර්යේෂණායතනයේදීය. ඒවා මගින් ගොවිපල අංශයේ බීජ ගොවිපලයන්හිදී බීජ නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. දෙපාර්තමේන්තුවේ බීජ අලෙවිසැල් තුළ මේ වනවිට මෙම ප්‍රභේදයේ බීජ අලෙවි කෙරේ. බීජ 50000 ක් පමණ කිලෝග්‍රෑමයකට අන්තර්ගත වන අතර එහි මිල රුපියල් 10000 ක් පමණය. අක්කරයක වගාවට බීජ අවශ්‍යතාවය වන්නේ ග්‍රෑම් 25-30 ප්‍රමාණයකි.

ඒ හැරුණුවිට වරක් වගාකළ පසු වගාකරුටද තමාට අවශ්‍ය බීජ නිපදවා ගතහැකි බවද සඳහන්වේ. විවෘත පරාගිත ප්‍රභේදයක වාසිය වන්නේද මෙයමය. තමා විසින් අනෙක් වැල්වලට වඩා හොඳයයි තෝරාගත් වැල්වල තිබෙන මල් කෘතිමව පරාගනය කිරීමෙන් පසු, මල් වසා නැබීමෙන් අනෙකුත් වැල් හා අනුමු ලෙස මිශ්‍ර වීමට ඉඩ හොඳී බීජ නිපදවාගැනීම එතරම් අපහසු කටයුත්තක් නොවේ.

පිටපත: සනත් එම්. බණ්ඩාර - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව
තාක්ෂණික කරුණු: අයි. කළුබෝවිල - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, හොරණ

පරිගණක නිර්මාණය : ගෝතමී ලියනගේ
අධීක්ෂණය හා උපදෙස් : ඩබ්.එල් හිරාන් පීරිස් (අධ්‍යක්ෂ - තොරතුරු හා සන්නිවේදන), අයි.එස්.එම් හලිමිදින් (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)